

P O S U D E K
vedoucího diplomové práce

Jméno a příjmení studenta: Dominika Jojková

Název práce: Závazky ze zaopatřovacích smluv – komparativní studie

Jméno a příjmení školitele: Doc. JUDr. PhDr. David Elischer, Ph.D.

1. Formulace cílů, metodika zpracování práce a aktuálnost tématu:

Autorka zvolila téma zajímavé zejména s ohledem na změny, jež s sebou přinesl OZ 2012. Jde o téma, kterému není (až na výjimky komentářové literatury) věnována příliš velká pozornost odborné veřejnosti. Autorka v úvodu své práce vymezuje její cíle a klade si otázky, na které se snaží svou prací nalézt odpověď. Vlastní metody práce a přístupu nejsou v úvodu zřetelně naznačeny; z práce samotné je patrné, že autorka zvolila analyticko-deskriptivní přístup, který kombinuje s deskripcí a evaluací (nepoččetně) judikatury, aby nakonec dospěla k syntetizujícímu poznatku. V tomto ohledu autorka projevila znalost aktuální judikatury, kterou analyzuje, vyhodnocuje a její závěry patřičně komentuje. Svou prací se dotkla hned několika problémů souvisejících s novou právní úpravou zaopatřovacích závazků, resp. jednotlivých smluvních typů (důchod a výměnek), a to nejen otázky „aleatornosti“, charakteristiky jednotlivých soukromoprávních subjektů (povinný a oprávněný), výhrady plátce, zápisu výměnku do veřejného seznamu a dalších kritérií, jak jsou vymezeny v ustanoveních OZ (a dále dovozovány naukou), ale věnovala se i celkovému významu nově koncipovaných institutů zaopatřovacích smluv. Je třeba ocenit, že účinky citovaných ustanovení promítá do dalších oblastí soukromého (omezeně i veřejného) práva a zkoumá i jejich eventuální interferenci s dalšími instituty výslovně v OZ 2012 upravenými (změna poměrů, cese atp.). Přitom vždy naznačila i širší souvislosti (zejména historické) a celkovou úlohu soukromoprávního zaopatření v jeho historické, avšak stěžejně v jeho aktuální perspektivě. Komparace s jiným právním řádem využita nebyla. Je škoda, že se autorka nevěnovala samostatně otázce kauzy, tj. socioekonomického hlediska, jež by měla být oběma závazkům společná.

2. Logická struktura a členění diplomové práce:

Text (55 stran včetně úvodu a závěru) je celkově přehledně a jasně členěn, jeho struktura je logická, jednotlivé výklady na sebe souvisle navazují. I další vnitřní členění odpovídá klasickým doktrinárním přístupům, zejména je respektováno předepsané členění pro odborný text, tj. úvod do problematiky, shrnutí dosavadního stavu poznání a odborné diskuse nad problémem, stručný rozbor judikatury a další teoretická východiska, nakonec závěr a úvahy *de lege ferenda*. Vlastní práce je rozdělena do 6 věcných kapitol, kdy první tři kapitoly usilují o vymezení a stručnou základní charakteristiku zkoumaného institutu z hlediska jeho funkcí včetně naznačení socioekonomických souvislostí a znaku aleatornosti. Čtvrtá kapitola je pak věnována historickému srovnání zaopatřovacích závazků. Pátá kapitola pojednává o důchodu a je svého druhu syntézou dosavadních poznatků a výkladů. Šestá kapitola v podobném gardu rozebírá výměnek, resp. smlouvu o jeho zřízení.

3. Rozsah a úroveň použitých zdrojů a práce s nimi, bibliografické citace, poznámkový aparát:

Při zpracování tématu byl použitý dostatečný počet bibliografických pramenů, které autorka správně uvádí a na konkrétních místech vždy cituje v souladu s citační normou. Poznámkový aparát je adekvátní. Výběr literatury a pramenná základna je reprezentativní a zahrnuje relevantní tituly naší i zahraniční nauky. Lze ocenit, že autorka konfrontuje základní názory české i zahraniční doktríny a její odlišná stanoviska dokáže zasadit do širšího kontextu a opatřit vlastním hodnocením a závěrem.

4. Jazyková, stylistická úroveň a formální úprava diplomové práce

Jazyková i stylistická úroveň práce je na velmi dobré úrovni. V práci jsem neshledal žádných podstatných gramatických chyb ani stylistických nedostatků. K drobným překlepům došlo spíše ojediněle. S právní terminologií je nicméně (až na drobné výjimky – smlouva/dohoda aj.) jinak pracováno správně.

5. Formulace vlastních závěrů (práce s judikaturou, úvahy de lege ferenda)

Práce předkládá řadu zajímavých témat. Za přínosné pokládám - kromě jiného - i zmínku o daňových aspektech. Při ústní obhajobě by se autorka mohla blížeji vyjádřit zejména:

- Nezpochybnitelná periodicitu dávek – je jednou z podstatných náležitostí smlouvy o důchodu?
- Lze jako příjemce důchodu uvažovat také stát, který je v rovině soukromého práva taktéž považován za právnickou osobu?
- Karel Svoboda pokládá za nesprávný závěr, že smlouvy o důchodu jsou tzv. odvážnými smlouvami ve smyslu § 2756 a § 2757 a dodává, že budeme-li v daném případě pokládat smlouvu o důchodu za „odvážnou“, konstatujeme, že je zcela vyloučeno právo plátce důchodu žádat o změnu smlouvy o důchodu pro dodatečnou změnu okolností podle § 1764 an. Jaký je názor autorky?
- Ve výměnkové smlouvě bude pravidelně obsah (rozsah) poskytovaného zaopatření stranami vymezen, tj. kvalitativně i kvantitativně upřesněn. Na újmu určitosti výměnkové smlouvy nicméně není, pokud strany její obsah (resp. rozsah zaopatření) přesně nevymezí. V takovém případě se vedle zákonného dispozitivního režimu uplatní rovněž místní zvyklosti. Jak si autorka vykládá pojem místní zvyklosti?
- Mohl by výměnek být ujednán jako úplatná smlouva – tedy že by byl zřízen ve prospěch převodce nemovitosti a osobou povinnou k poskytování plnění by byl nabyvatel nemovitosti s tím, že by za to poskytoval protiplnění?

6. Odborná kvalita zpracování tématu diplomové práce

Práce je po odborné stránce standardní a splňuje v plné míře požadavky kvalifikační práce tohoto stupně, a to jak rozsahem, tak kvalitativní analýzou. Prokazuje autorčiny utříděné a strukturované znalosti vybrané hmotněprávní problematiky.

Závěr:

Předložená práce prokázala autorčinu samostatnost při zpracovávání nelehkého tématu, její schopnost zorientovat se v zákonné úpravě a doktríně. Práci proto doporučuji k ústní obhajobě s předběžným hodnocením **výborně – velmi dobře**.

Diplomovou práci hodnotím stupněm: výborně – velmi dobře.

Datum: 22. 11. 2017

Podpis školitele diplomové práce
Doc. JUDr. PhDr. David Elischer, Ph.D.